

PENSUMLISTE

HØST 2017

Institutt for sosialt arbeid

Bachelor i barnevern

Bachelor i sosialt arbeid

Master i barnevern

Master i funksjonshemming og samfunn

Master i sosialt arbeid

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

PENSUMLISTE

HØST 2017

Institutt for sosialt arbeid

Bachelor i barnevern
Bachelor i sosialt arbeid

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Pensumlistene er også tilgjengelig på:

Pensumlista inneholder alle bacheloremner som er planlagt undervist ved Institutt for sosialt arbeid høsten 2017. For informasjon om hvilke emner du skal ta viser vi til studieplanen for hvert enkelt program. Vi tar forbehold om endringer i pensum.

**PENSUMLISTE BACHELOR - HØST 2017
INSTITUTT FOR SOSIALT ARBEID**

HBVE1003 Kunnskapsgrunnlaget for barnevernspedagoger

HBVE1004 Kommunikasjon, relasjon og aktiviteter i sosialpedagogisk arbeid

HBVE2004 Hjelpetiltak og barnevernfaglig saksbehandling

HBVE2007 Barn og unges psykiske helse

HBVE302P Barnevernfaglig praksis i tjenester og tiltak for utsatte barn og unge

HSAR 1003 Innføring i sosialt arbeid og sosiale problem i et flerkulturelt samfunn

HSAR2005 Sosialt arbeid med marginaliserte individer, grupper og familier

HSAR301P-A Praksisstudier i sosialt arbeid

Bøker kjøpes på Akademika.

Kompendium kommer i digital utgave på Blackboard ved semesterstart.

Deler av pensum finnes i kompendium. Dette er merket med stjerne * eller på annen måte utevget i lista.

HBVE1003 Kunnskapsgrunnlaget for barnevernspedagoger

Læremidler (pensum), bøker merket med * kommer igjen i 2. og/eller 3. studieår.

Bergsvendsen, T. og Jordet, H. (2008). *Aktivitetsfag i et sosialpedagogisk perspektiv*, Lillehammer: HIL. 26 s (legges på Blackboard).

Boe, E. (2012) *Grunnleggende juridisk metode. En introduksjon til rett og rettstenking*, 3. utg., Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27. 114 s.

*Dalland, O. (2012): *Metode og oppgaveskriving*. Oslo: Gyldendal akademisk, 5. utgave. Kap 1,3 og 4. 49 s.

Ellingsæter, A.L. og Widerberg, K. (red.) (2012): *Velferdsstatens familier: Nye sosiologiske perspektiver*. Gyldendal Norsk Forlag AS. kap. 1 og 3. 32 s. (legges på Blackboard)).

*Follesø, R. (red) (2006): *Sammen om barnevern. Enestående fortellinger, felles utfordringer*. Oslo: Universitetsforlaget. Første del Side 9 - 58. 49 s

Frønes, I. (2010): «Kunnskapssamfunn, sosialisering og sårbarhet. Om utvikling og barnevern under kunnskapssamfunnets betingelser». I: Befring; E. m.fl. *Sårbare unge*. Oslo: Gyldendal Akademisk. 12 s. (legges ut på Blackboard).

*Garsjø, O. (2001): *Sosiologisk tenkemåte – en introduksjon*. Oslo: Gyldendal. Kap 1,2,4,5,6 og 8. 214 s.

Gjertsen, P.Å. (2010) Sosialpedagogikk. Forståelse, handling, refleksjon. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1,2, og 3. 86 s

Gulbrandsen, L. M. (red.) (2016). *Oppvekst og psykologisk utvikling. Innføring i psykologiske perspektiver*. Oslo: Universitetsforlaget. 330 s.

Haakonsen, K.M. (2014): Psykologi og psykiske lidelser. 5.utg. Oslo: Gyldendal akademisk. Del 1, 2, og 3. 179 s.

Imsen, G. (2011): Hva er pedagogikk? Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1,2,4 og 6. 80 s.

Iversen, E. H. (2017) Innføring i Aktivitetsfag – drama, kommunikasjon og bevegelse, Trondheim: NTNU. 10 s (legges på Blackboard)

Johannessen, Asbjørn, Per Arne Tufte, Line Kristoffersen (2016), 5 utgave. *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Abstrakt forlag. Kap: 1, 2 og 27. 43 s.

Kjønstad, A. Syse og M. Kjelland (red.) (2017): *Velferdsrett II*. Gyldendal Juridisk forlag. Kap. 1.4, 5.1, 5.4, 5.7, 5.8, 8.3, 8.4.5. 35 s.

*Kvaran, I. og Holm, J. (2012): *Barnevernsfaglig miljøterapi*. Oslo: Cappelen Dam. Kap. 1,2, 3 og 6. 96 s.

Messel, Jan (2014). Barnevernpedagogutdanningens historie. Norges Barnevern nr 4. 14 s.
NOU 2009:8 Kompetanseutvikling i barnevernet. Kap: 3 Barnevernets historie 5 s. (legges på Blackboard)

*Spurkeland, J. (2012) Relasjons-kompetanse, Oslo. Universitetsforlaget, s. 13 – 33. 20 s.

Syse, A. (red.). (2016) Norges lover. Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2016-2017, Gyldendal Akademisk forlag

Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere. (legges på Blackboard))

I tillegg må studentene skaffe seg:

- Utdanningsdirektoratet (2005). Læreplan for grunnskolen, videregående skole og voksenopplæring. Generell del (på nettet)
- Kunnskapsdepartementet (2017). Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Utdanningsdirektoratet (2006). Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Prinsipper for opplæringen (på nettet).
- Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Forebyggende innsats for barn og unge. Rundskriv Q-16/2013.

Anbefalt tilleggs litteratur juss

Boe, E. (2012) *Grunnleggende juridisk metode. En introduksjon til rett og rettstenking*, 3. utg., Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ,10, 11, 12, 13, 14

Ofstad K. og R. Skar (2015) *Barnevernloven med kommentarer*, 6. utg., Gyldendal Juridisk forlag.

HBVE1004 - KOMMUNIKASJON, RELASJON OG AKTIVITETER I SOSIALPEDAGOGISK ARBEID

Bøker merket med * kommer igjen i 1., 2. og/eller 3. studieår

Bae, B. (red.) (1996) 'Voksnes definisjonsmakt og barns selvopplevelse', i *det interessante i det alminnelige*. Oslo: Pedagogisk forum, s. 145-165.
20 s (legges på blackboard)

*Eide, G. og Rohde, R. (2009) *Sammen så det hjelper*, Bergen: Fagbokforlaget, s. 15-63.
48 s

*Eide, S. B. og Skorstad, B. (2013) *Etikk til refleksjon og handling i sosialt arbeid*, 3. utgave, Oslo: Gyldendal, kapittel 2 og 8.
46 s

*Haaland, K. R. (2005) *LØFT og narrativer i profesjonelle samtaler*, Oslo: Universitetsforlaget, s. 93-110.

16 s

Husby, I. S. D. (2009) 'Et fast håndgrep om barnesamtalen i barnevernet': *Fontene*, nr. 5, s. 69-77. 9 s (legges på blackboard)

*Kvaran, I. og Holm, J. (2012) *Barnevernsfaglig miljøterapi*, Kristiansand: Cappelen Damm Høyskoleforlaget, s. 210-228.

18 s

Jensen, P. og Ulleberg, I. (2011) *Mellom ordene, Kommunikasjon i profesjonell praksis*, Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS, s. 19-323.

304 s

Ness, O. (2016) 'De små ting - om relasjonell etikk og samarbeid i psykisk helse- og rusarbeid', i Karlsson, I B. (red.) *Det går for sakte ... i arbeid med psykisk helse og rus*, Oslo: Gyldendal norsk forlag, s. 58-71.

13 s (legges på blackboard)

*Spurkeland, J. (2012) *Relasjons-kompetanse*, Oslo: Universitetsforlaget, s. 35 – 314. 279 s

Yrkesetisk grunnlagsdokument, 8. Hentet fra <https://www.fo.no/yrkesetikk/yrkesetisk-grunnlagsdokument-article227-150.html>

HBVE2004 Hjelpetiltak og barnevernfaglig saksbehandling

Andenæs, J.; rev. av E.J. Husabø (2014): Strafferett, kriminologi og straffeprosess, I K. Lilleholt (red.), Knophs oversikt over Norges rett, 14. utg., Oslo: Universitetsforlaget (22s) * Blackboard

Askeland, G.A. og Molven, O. (2010): Dokument i klientarbeid. Jurnaler, sosialrapporter og saksfremstilling i sosialt arbeid. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1, 2, 4 og 5. (116s).

Bunkholdt, V. og Kvaran, I. (2015): Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid. 2. utg. Del 1 og 2. Oslo: Gyldendal akademisk. (220 s)

Christiansen, Ø. og Kojan, B. (red.) (2016): Beslutninger i barnevernet. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1-7, 10-11. (110 s)

Eide, S.B. og Skårstad, B. (2013): Etikk – til refleksjon og handling i sosialt arbeid, 2. utg. Oslo: Gyldendal akademiske. Kap. 7, 9 og 10. (70 s)

Gamst, K.T. (2017): Profesjonelle barnesamtaler. Oslo: Universitetsforlaget. (200 s)

Henriksen, J-O. og Vetlesen, A.J. (2006): Nærhet og distanse. Grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker. 3. utg. Oslo: Gyldendal. Kap.1-3, 17 og 19. (50 s)

Kojan, B. H. & Fauske, H. (2011): Et klasseperspektiv på barnevernets familier. Tidsskrift for Velferdsforskning, 2, 95-107. (12 s)

Kjønstad, A., Syse, A. og Kjelland, M. (red.) (2017): Velferdsrett II. Oslo: Gyldendal Juridisk forlag. Kap. 2, 3.1, 3.2, 3.5, 6 og 9 (140 s)

Kvello, Ø (2015): Barn i risiko. Skadelige omsorgssituasjoner, 3. utgave. Oslo: Gyldendal akademiske. Kap. 3-4, 6-8 og 9 (190 s).

Mehmed, S. K., Høgmo, A. og Fauske A. (red.) (2010): Integrasjon og mangfold. Utfordringer for sosialarbeideren. Oslo: Cappelen. Innledning og kap. 4, 6-9. (131 s)

NOU 2016:16 Ny barnevernslov, kapittel 9-13 og 16. (96 s) *Black board

Rugkåsa, M., Ylvisaker, S. og Eide, K. (2017): Barnevern i et minoritetsperspektiv. Oslo: Gyldendal Akademiske. Kap 2-8. (70 s)

Syse, A. (red.). (2016) Norges lover. Lovsamling for helse- og Sosialsektoren 2016-2017. Oslo: Gyldendal Akademisk forlag.

Sum: 1430 sider

Anbefalt tilleggs litteratur

Amato, P.R. (2000): The Consequences fo Divorce for Adults and Children. Journal of Marriage and Family. S 1269-1287. (18 s) *Blackboard

Heltne, U. og Steinsvåg, P.Ø. (red.) (2011): Barn som lever med vold i familien. Oslo: Universitetsforlaget.

Rød, P.A. (2010) Konfliktfylt barnefordeling – arena for barnevernet? Fokus på familien 02/2010 vol 38 s. 92-114. (22 s) * Blackboard

Rød, P.A, Ekeland, T.J. og Thuen, F. (2008): Barns erfaringer med konfliktfylte samlivsbrudd. Problemforståelse og følelsesmessige reaksjoner. Tidsskrift for norsk psykologforening. Vol 45 nummer 5, s 555-562 (7 s) * Blackboard

Søftestad, S. (2005): Seksuelle overgrep. Fra avmakt til tverrfaglig handlekraft. Oslo: Universitetsforlaget.

Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere. * Blackboard

Anbefalt tilleggs litteratur juss

K. Ofstad og R. Skar (2015) Barnevernloven med kommentarer, 6. utg., Gyldendal Juridisk forlag. Særlig kapittel 4, 6 og 7.

NOU 2016:16 Ny barnevernslov, alle kapitler

Boe, E. (2012) Grunnleggende juridisk metode. En introduksjon til rett og rettstenking, 3. utg., Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27

HBVE2007 Barn og unges psykiske helse

Psykologisk pensum

Grøholt, B. mfl.: Lærebok i barnepsykiatri. 5.utg 2015. Universitetsforlaget.

Del 1: Det faglige grunnlaget
Del 2: Kliniske tilstandsbilder.
Del 3: Livskraft og sårbarhet
Del 4: Metoder for barnepsykiatrisk utredning og behandling
378 sider

Håkensen, K.M.: Psykologi og psykiske lidelser. 5. utgave. Gyldendal Norsk Forlag. 2014.

Del 5: Helse og mestring
Del 6: Psykiske lidelser
185 sider.

Mathiesen, K.S., Karevold, E. og A.K. Knudsen: Psykiske lidelser blant barn og unge i Norge. Nasjonalt folkehelseinstitutt. 2010.

(http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=Content_6496&Main_6157=6263:0:25,6336&MainContent_6263=6496:0:25,6348&Content_6496=6259:82171::0:6184:1:::0:0).

52 sider

Anbefalt ekstra lesing:

Borge, A.I.H : Resiliens, risiko og sunn utvikling. Gyldendal. 2003.

[Carolina Øverlien , Iren Hauge, Jon-Håkon Schultz](#) (2016). Barn, vold og traumer; møter med unge i utsatte livssituasjoner

Kayed, Nanna S. mfl.: Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstitasjoner. NTNU. Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Psykisk helse og barnevern. 2015.

https://www.ntnu.no/trykk/publikasjoner/Barnevernrapport_RKBU/

Aktivitetsfag pensum:

Iversen, E. H. (2017). *Vi lager film, teori og praksis*. Trondheim: NTNU.

15 s Legges på Blackboard

Reijerns, G. M. (2017). *Aktivitetsfag - sirkus*. Trondheim: NTNU.

8 s Legges på Blackboard

Mathisen, R. (2016). Film - en virksom aktivitet? Follesø, R., Halås, C. T. & Anvik, C.H. (Red.), *Sett, hørt og forstått*. Oslo: Universitetsforlaget.

12 s Legges på Blackboard

35s

Tilleggs litteratur:

NORSK FRILUFTSLIV

Artikler om barn, unge og friluftsliv

<http://www.norskfriluftsliv.no/barn-og-unge-i-naturen/>

FRILUFTSRÅDENES LANDSFORBUND

Ideer og oppgaver

<http://www.friluftsrad.no/6602.6599.Om-Laring-i-friluft.html>

Juridisk pensum

Syse, A. (red.). (2016) Norges lover. Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2016-2017, Gyldendal Akademisk forlag

Barneombudets fagrapport 2015. Grenseløs omsorg. Barneombudet; om bruk av tvang mot barn i barnevern og psykisk helsevern. Finnes i Blackboard. 55s.

Total 705s.

HBVE 303P Barnevernsfaglig praksis i tjenester og tiltak for utsatte barn og unge

Aamodt, H.A. og Mossige, S. (2014): Kontakt på sosiale medier mellom foreldre og barn under offentlig omsorg. NOVA-rapport 4/14. 80 s. <http://www.hioa.no/Om-HiOA/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/N...>

Askeland, Gurid Aga (2006): Kritisk reflekterende – mer enn å reflektere og kritisere. Nordisk Sosialt arbeid, nr.2/2006. 9 s www.idunn.no/ts/nsa/2006/2

Bakken, M., Hommersand, S. B. (Red.) (2014). *Barn, kunst og kultur*, 14-130, Oslo: Universitetsforlaget.

Berthling Herberg, Eva og Johannesdottir, Helga (2007): Kunnskap og læring i praksis. Fra student til profesjonell sosialarbeider. Kap 3, 4 og 6. Universitetsforlaget 74 s.

Busch, T og Vannebo, T.O. (2010): Lederskapsteorier kap. 12. I: Organisasjon, ledelse og motivasjon. Universitetsforlaget. 26 s.

Dalland, O. (2010): Pedagogiske utfordringer. Oslo. Gyldendal Norsk Forlag Kap. 9 og 10. 35 sider.

Dragsten, Frode (2013): Vold på jobben - en hverdaglig sak? 5 s.

http://fontene.no/fagartikler/vold_p%C3%A5_jobben_en_hverdaglig_sak_221432.html

Gjertsen, P.Å. (2010): Sosialpedagogikk. Forståelse, handling og refleksjon. Bergen: Fagbokforlaget .Kap. 7 og 10. 51 s.

- Gulbrandsen, L.M, Seim, S. og Ulvik, O.S. (2012). Barns rett til deltagelse i barnevernet: Samspill og meningsarbeid. I: Sosiologi i dag, årgang 42, nr. 3-4 (s.54-78) 24 s.
- Halvorsen, A. og J. Gjedrem (2006): Bedre praksis i sosialt arbeid Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 7 og 8. 20 s.
- Handal og Lauvås (2000): Veiledning og praktisk yrkesteori. Kap 3,4,5,8 og 9. Cappelen 177 s.
- Haavind, Hanne og Øvreeide, Haldor (red) Bind II (2007): Barn og unge i psykoterapi. Kap. 1, 2, 7. Gyldendal akademisk. 81 s.
- Jørgensen, Tone Weire og Steinkopf, Heine, «Traumebevisst omsorg, teori og praksis», Fosterhjemskontakt 1/2013, s. 10-17
- Kipperberg, E. (2015) Når verden banker på. Nye utfordringer for profesjonsøvelse. Fagbokforlaget kap 7. Fagbokforlaget. 20 sider.
- Kvalsund, R. og K. Meyer (2005): Gruppeveileddning, læring og ressursutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag Kap. 1 - 8. 99 s.
- Langballe, Åse m.fl. (2010): Den vanskelige samtalen. Barneperspektivet på barnevernsarbeid. Kunnskapsbasert praksis og handling. Rapport 2/2010. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatiske stress. 80 s.
<https://www.nkvts.no/content/uploads/2015/08/denvanskligesamtalen3.pdf>
- Paulsen, V (2016) Ungdom på vei ut av barnevernet. Brå overgang til voksenlivet. NR 1 Tidsskrift Norges barnevern 2016 s 36-51. 15 sider.
- Pettersen, Marit og Koppen, Anja E. (2013): Selvrefleksjonens ubehag. 5 s.
http://fontene.no/mapper/Selvrefleksjonens_ubehag.pdf
- Prop. 106L. Endringer i barnevernloven. Side 9-19. 10 sider.
- Ruud, A.K (2011) Hvorfor spurte ingen meg? Kommunikasjon med barn og unge i vanskelige livssituasjoner. Gyldendal. Kap 1-4, 10-12. 139 sider.
- Skau, Greta Marie (2017): Gode fagfolk vokser. Personlig kompetanse som utfordring. Kap. 2,3,6 og 7. Cappelen akademiske.
- Skorpen, B.(2016) Om hverdagsspråkets betydning for faglig forståelse. I Norges barnevern nr. 1, 2016. S. 4-18. 14 sider.
- Søftestad, S og Andersen I.L (2014): Seksuelle overgrep mot barn. Traumebevisst tilnærming. Universitetsforlaget s 23 – 216. 193 sider.
- Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014–2017) <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/Tiltaksplan-mot-vold-og-overgrep-id2340979/> (s. 13-39). 26 s.
- Von der Lippe, A og M.H. Rønnestad (red.) (2011): Det kliniske intervjuet. Bind II: Praksis med ulike klientgrupper: Kap: 2-7. 150 s

Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

https://www.fo.no/getfile.php/1320310/01%20Om%20FO/Hefter%20og%20publikasjoner/Yrkesetisk%20grunnlagsdokument_2015.pdf 7 sider.

HSAR 1003: Innføring i sosialt arbeid og sosiale problem i et flerkulturelt samfunn, kull 2017

NB! Litteratur merket med * blir lagt ut på Blackboard merket kompendium

Sosialt arbeid

Bøker, bokkapitler

Askeland, G.A.(2015) Internasjonalt sosialt arbeid i globaliseringens tid, I Ellingsen, I.T., Levin, I., Berg, B., og Kleppe, C.(red.) *Sosialt arbeid - en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 284-298. (Boken brukes i andre emner)

14s

Bangstad, S. og Døving, C. A. (2015). *Hva er rasisme?* 1. utg.

Oslo: Universitetsforlaget. Kap.2, 5 (Boken brukes i stats og kommunalkunnskap). **49s**

Berg, B., Ellingsen, I.T., Levin, I., og Kleppe, L.C. (2015) Hva er sosialt arbeid? I Ellingsen, I.T., Levin, I., Berg, B., og Kleppe, C.(red.) *Sosialt arbeid - en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 19-35. (Boken brukes i andre emner) **6s**

Brotdkorb, E. og Rugkåsa, M.(2015) Utfordringer for sosialt arbeid i dag, I Ellingsen, I.T., Levin, I., Berg, B., og Kleppe, C.(red.) *Sosialt arbeid-en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 299- 313 (Boken brukes i andre emner)

14 s

Ellingsen, I.T. og Levin, I. (2015). Det sosiale i sosialt arbeid, I Ellingsen, I.T., Levin, I., Berg, B., og Kleppe, C.(red.) *Sosialt arbeid-en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 47-64. (Boken brukes i andre emner)

17s

Hutchinson, G.S. (2010). *Samfunnsarbeid, mobilisering og deltagelse i sosialfaglig arbeid*, 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademiske. Kap. 1-2-3-4 (Boken brukes i andre emner)

89s

Levin, I. (2015). Sosialt arbeid som spenningsfelt, I Ellingsen, I.T., Levin, I., Berg, B., og Kleppe, C.(red.) *Sosialt arbeid-en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 36-46. (Boken brukes i andre emner)**10s**

Kojan, B.H. og Storhaug, A.S.(2015) Erfaringsbasert kunnskap og refleksiv praksis, I Ellingsen, I.T., Levin, I., Berg, B., og Kleppe, C.(red.) *Sosialt arbeid-en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, 184-195(Boken brukes i andre emner)

11s

Levin, I. og Elligsen I.T.(2015) Relasjoner i sosialt arbeid, I Ellingsen, I.T., Levin, I., Berg, B., og Kleppe, C.(red.) *Sosialt arbeid-en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 112-124. (Boken brukes i andre emner)

12s

Nordland, E. (1997). *Gruppen som redskap for læring*, 1.utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal. Kap.2,4 5 ,6,8 (Boken brukes i psykologi) **80s**

Rugkåsa, M., Ylvisaker, S., Eide,K.(2017): *Barnevernet i et minoritetsperspektiv, sosialt arbeid med barn og familier*, 1.utg.Oslo: Gyldental Akademisk. Kap,1,2,3,4,5,9,10 (Boken brukes også i sosialantropologi)

59s

Shulman, L. (2003-2006). *Kunsten å hjelpe*, Oslo: Gyldental Akademisk Forlag. Kap. 1 s. 23-57, kap. 2 s 77-123, kap 3. s 147-165, kap 4 s. 194-275; kap.5 s. 279-300, **186s**

Skaau, G. M. (2013). *Mellom makt og hjelpe, om det flertydige forholdet mellom klient og hjelper*, 4.utg.Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1,2, 3,7, (Boken brukes i andre emner) **48s**

Stang, E.G. og Sveaas N. (2016). *Hva skal vi med menneskerettigheter? Betydningen av menneskerettigheter i helse- og sosialfaglig arbeid*, 1.utg. Oslo: Gyldental Akademisk. Kap. 5,12 **27s**

Artikler og bokkapitler tilgjengelig på Blackboard

*Alseth, A.K. & Flem, A.L.(2017).Ny artikkkel under publisering

s

ca 15

*Bozalek, V. (2014) Participatory learning and action (PLA) techniques for community work, In Larsen, A-K., Sewpaul, V., Hole G. O. (red.). *Participation in community work – international perspectives*, London: Routledge, s. 57-71.

13s

*Healy, L. (2008) Exploring the history of social work as a human rights profession, International Social Work, 51(6) s. 735-748. **12s**

*Hutchinson, G. (2013) Community work within the Norwegian welfare state: Barriers and possibilities for work with particularly vulnerable groups, In Larsen A-K., Sewpaul, V.,,

Hole, G. O. (red.). *Participation in community work – international perspectives*, London: Routledge, s. 133-144 **10s**

*Skjeggestad, E. (2012) Møte med «den ukjente og «det ukjente», I Danbolt, T & Nordhelle, G. (red.); *Åndelighet- mening og tro, Utfordringer i profesjonell praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 92-105. **10s**

1. **The International Association of Schools of Social Work(IASSW) Global definisjon av sosialt arbeid med kommentarer.** Tilgjengelig fra:
http://www.iassw-aiets.org/uploads/file/20140303_IASSW%20Website-SW%20DEFINITION%20approved%20IASSW%20Board%2021%20Jan%202014.pdf
hentet 27.05.2015
5s
2. **The International Association of Schools of Social Work(IASSW) Global agenda** Tilgjengelig fra:
http://www.iassw-aiets.org/uploads/file/20121025_GA_E_8Mar.pdf
hentet 27.05.2015
7s
3. **The International Association of Schools of Social Work(IASSW) Globale etiske retningslinjer** Tilgjengelig fra:
http://www.iasswaiets.org/uploads/file/20130506_Ethics%20in%20Social%20Work,%20Statement,%20IFSW,%20IASSW,%202004.pdf hentet 27.05.2015
4s

Sosialt arbeid tilsammen ca. 675

Anbefalte nettressurser relevant for både sosialt arbeid og sos.øk/sos.pol

Unites Nations (2015). *Transforming our world: the 2030 agenda for sustainable development* Tilgjengelig fra

http://www.scielo.org.za/scielo.php?pid=S0037-0542015000400001&script=sci_arttext&tlang=pt

Hentet 25.05.2016

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

Hentet 29.08.2016

Skrivekurs, sosialt arbeid, sosialvitenskap og -politikk

Bøker, bokkapitler

Dalland, O. (2012) Om oppgaveskriving, I Dalland, O. (red.), *Metode og oppgaveskriving*. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 19-31. Kap. 1 (Boka brukes i andre emner)

12s

Artikler og bokkapitler tilgjengelig på Blackboard

*Christensen, A. B. (2015) Objektivt eller subjektivt perspektiv, I Christensen, A. -B. S. Jørgensen, Olesen, S.- P. & Rasmussen, T. (red.), *Viden og videnskabsteori i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels forlag, s. 23-44. Kap 2 **21s**

*Christensen, A. B. (2015) Social konstruktion eller social realitet. I Christensen, A. -B. S. Jørgensen, Olesen, S.- P. & Rasmussen, T. (red.), *Viden og videnskabsteori i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels forlag, s. 23-44. Kap 3 **21s**

*Greve, B. (2015) Introduktion. Hvad er socialvidenskab? I Greve, B. (red.), *Grundbog i socialvidenskab - 5 perspektiver*. Fredriksberg C: Nyt fra samfundsvidenskaberne, s. 23-44. Kap 1 **21s**

Marthinsen, Edgar (2003). *Sosialt arbeid og symbolsk kapital*, Trondheim: Allforsk, Institutt for samfunnfsforskning, Kap. 1 og 2 (er utgitt som særtrykk)
50s

Skrivekurs, sosialt arbeid, sosialvitenskap og politikk tilsammen 125s

Atferdsfaglige emner (psykologi)

Bøker, bokkapitler

Håkonsen Kjell Magne (2014): *Psykologi og psykiske lidelser*. Oslo: Gyldendal Akademisk. 5.utgave. Kap. 1,2,3,5,6,8,9. (Brukes også i 2 studieår) **170 s**

Nordland, Eva (1997): *Gruppen som redskap for læring*. Oslo: Ad Notam Gyldendal. Kap.1 og 3. (*Brukes også i sosialt arbeid*) **30 s**

Artikler og bokkapitler tilgjengelig på its-learning

* Raaheim Arild (2002): *Sosialpsykologi*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap.4. **25 s**

*Skytte Marianne (2008): *Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2 utg. Kap. 3: Om Identitetsaspektet. **30 s**

*Thorsen Kirsten & Toverud, Ruth (2002): *Kulturpsykologi: Bevegelser i livsløp*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 2.
15s

Atferdsfaglige emner (psykologi) til sammen 270 s.

Sosiologi - Sosialantropologi

Bøker, bokkapitler

Askeland, G. A. (2015) Internasjonalt sosialt arbeid i globaliseringens tid, I Ellingsen, I. T. m.fl. (red.) *Sosialt arbeid: en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 284-298.

14 s (Boka er pensum i sosialt arbeid)

Bangstad, S. og Døving, C. A. (2015). *Hva er rasisme?* 1. utg.
Oslo: Universitetsforlaget. Kap.2, 5 (Boken brukes i stats og kommunalkunnskap).

49s

Brodkorb, E. og Rugkåsa, M. (2012) Sosiologisk og sosialantropologisk tenkemåte, I
Brodkorb, E. og Rugkåsa, M. (red.) Mellom mennesker og samfunn. Oslo: Gyldendal
Akademiske, s. 17-36.

19 s

Båtnes, P. I. og Egden, S. (2012) Utvalgte begreper i flerkulturell forståelse, I Båtnes, P. I. og
Egden, S. (red.) *Flerkulturell forståelse i praksis*. Oslo: Gyldendal Akademiske, s. 221-251

30 s

Egden, S. (2012). Globalisering og migrasjon, I Båtnes, P. I. og Egden, S. (red.) *Flerkulturell
forståelse i praksis*. Oslo: Gyldendal Akademiske, s. 53- 76.

23 s

Eriksen, T. H. og Sajjad, T. A. (2015). *Kulturforskjeller i praksis*. Gyldendal Akademisk.

Kapittel 1, 2, 3, 5, 6, og 7

88 s

Horntvedt, T. (2012) Strukturell og systematisk diskriminering – er det rasisme? I Båtnes, P.
I. og Egden, S. (red.) *Flerkulturell forståelse i praksis*. Oslo: Gyldendal Akademiske, s. 152-
160.

8 s

Gule, L. (2012) Hijab i politiet? I Båtnes, P. I. og Egden, S. (red.) *Flerkulturell forståelse i
praksis*. Oslo: Gyldendal Akademiske, s. 181-193

12 s

Rugkåsa, M., Ylvisaker, S., Eide, K. (2017). *Barnevernet i et minoritetsperspektiv, sosialt
arbeid med barn og familier*, 1. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 6,7,8 (Boken brukes
også i sosialt arbeid)

29 s

Torbjørnsrud, B. (2012) Kulturelle fortolkningsrammer, I Brodkorb, E. og Rugkåsa, M. (red.)
Mellom mennesker og samfunn. Oslo: Gyldendal Akademiske, s. 201-239.

38 s

Bokkapitler tilgjengelig i kompendiet på Blackboard

*Eriksen, T. H. (2010) *Små steder – store spørsmål: innføring i
Sosialantropologi*, 2.utg., Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 3,
20s

*Rugkåsa, M. (2008). Majoriteten som premissleverandør i "flerkulturelt arbeid", I Otterstad,
A.M. (red.) *Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold: fra utsikt til innsikt*, Oslo:
Universitetsforlaget. **s. 78-95**

18 s

Kan lastes ned fra nettet

Norges offentlige utredninger 2008: 14 *Samstemt for utvikling? Hvordan en helhetlig norsk politikk kan bidra til utvikling i fattige land*

Kapittel 9: Migrasjonspolitikk: Side 127-145. Tilgjengelig fra:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ud/dok/nou-er/2008/nou-2008-14.html?id=52583>

18 s

Sosiologi – Sosialantropologi til sammen 316 s

Juridiske emner

Bøker

Boe, E. (2012) *Grunnleggende juridisk metode. En introduksjon til rett og rettstenking*, 3. utg., Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27
114 s.

A. Kjønstad, A. Syse og M. Kjelland (red.) (2017): *Velferdsrett II Barneverns- og sosialrett*, 5. utg., Oslo: Gyldendal Juridisk forlag. Kapittel 1, 2, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 8, 9 (minus 9.7) **249 s.**

Syse, A. (red.). (2016) *Norges lover. Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2016-2017*, Oslo: Gyldendal Akademisk forlag

Artikler og bokkapitler

*Kjellevold, A. (2006) *Sosiale menneskerettigheter – av betydning for norsk helse- og sosialrett?*

Nordisk tidsskrift for menneskerettigheter, 24(4), pp. 301-317. **12 s.**

Juridiske emner til sammen 375 sider

Anbefalt tilleggs litteratur juss

Boe, E. (2012) *Grunnleggende juridisk metode. En introduksjon til rett og rettstenking*, 3. utg., Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ,10, 11, 12, 13, 14

*Tande, K.M. (2011) *Individuelle valg og vurderinger i rettsandvendelsesprosessen*. Jussens venner 46 (1), 1-36.

Sosialøkonomi / Sosialpolitikk

Bøker:

Lysestøl, Peder M. og E. Meland (2012). *Velferdsstatens økonomi*. Oslo: Universitetsforlaget. Introduksjon + Kap. 1 - 2 - 4 (s. 122-149) - 8. (Brukes i flere emner)
116s.

Smukkestad, O. (2009). *Utvikling eller avvikling? En innføring i økonomisk og politisk utviklingsteori*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap.1-3 + 6.

110s.

Artikler/bokkapitler i kompendium på BlackBoard:

*Akimoto T. and Sungkawan D. (2012). *Social Work, Economic Conditions and Livelihood*, in Lyons K. et al (red.) *The SAGE Handbook of International Social Work*, London: SAGE publications, s. 201-216. **15s.**

*Eckersley Richard Martin (2016). *Is the West really the best? Modernisation and the psychosocial dynamics of human progress and development*, Oxford Development Studies. <http://dx.doi.org/10.1080/13600818.2016.1166197> **17s.**

*Opstad L. (2013). *Økonomistyring i offentlig sektor*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap.4. **38s**

*Skarstein R. (2008). *Økonomi på en annen måte*. Oslo: Abstrakt forlag. Kap.6 (s. 218-229). **12s.**

Sosialøkonomi/ sosialpolitikk til sammen: ca. 308 s.

Stats-og kommunalkunnskap

Bøker, bokkapitler

Bangstad, S. og Døving, C. A (2014) *Hva er rasime?* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. (Boka brukes også i sosialt arbeid) **23s**

Berg, B. (2015) Velferd og migrasjon- sosialt arbeid i et flerkulturelt samfunn. I: Ellingsen et al (2015), *Sosialt arbeid en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap.16 s.244-258
(Boka brukes også i sosialt arbeid) **12s.**

Rønning, R., & Lesjø, J. H. (2015) *Vårt politiske Norge. En innføringsbok i stats- og kommunalkunnskap*. 4.utg. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1-10 **228s**
Stang, E.G. og Sveaas, N. (2016) *Hva skal vi med menneskerettigheter? Betydningen av menneskerettigheter i helse- og sosialfaglig arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
Kap. 2, 3, 4, 6 og 10. (Boka brukes også i sosialt arbeid). **60s**

Bokkapitler tilgjengelig på Blackboard

*Brochmann, G., & Hagelund, A. (2010). Norge: Landet for den gylne middelvei, I Brochmann, G & Hagelund, A (red.) *Velferdens grenser: innvandringspolitikk og velferdsstat i Skandinavia 1945-2010*. Oslo: Universitetsforlaget. Del 4 s.211-249 **49s**

Nettressurser

Meld.St.15 (2000-2001). *Nasjonale minoritetar i Noreg – Om statleg politikk overfor jødar, kvener, rom, romanifolket og skogfinnar*. Side 4-9 og 29-38.

Kan lastes ned fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-15-2000-2001-/id585195/?ch=1&q=> **14s**

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. (2011). *Velferd og migrasjon. Den norske modellens framtid.* NOU 2011:7. Kap.7, s. 161-172. Kan lastes ned fra
<https://www.regjeringen.no/contentassets/7a375420185844a1bfacbbd7698bf13e/no/pdfs/nou201120110007000dddpdfs.pdf> **11s**

Stats og kommunalkunnskap til sammen: 400 sider

Anbefalt lesing Stats og kommunalkunnskap

Ekeløve-Slydal, G. M. (2014) *Menneskerettigheter - en innføring.* Oslo: Humanist forlag.

Flyktningehjelpen (2016) *Flyktningregnskapet.* Kan lastes ned fra:

<https://www.flyktningehjelpen.no/flyktningregnskapet-2016/>

IMDI (2016) *Integrering i Skandinavia.* IMDI-rapport 2016. Kan lastes ned fra:

<http://www.imdi.no/om-imdi/rapporter/2016/integrering-i-skandinavia/>

Samlet pensum HSAR1003 2469 s.

HSAR2005 Sosialt arbeid med marginaliserte individer, grupper og familier

NB: Pensum merket med * vil bli lagt ut i eget kompendium på Blackboard.

Sosialt arbeid:

Barth, T., Børtevit, T. og Prescott, P. (2001). *Endringsfokusert rådgivning.* Oslo: Gyldendal Akademisk kap. 1, 2, 5, 6, 7, 9 **101 s**

Berg, I. K. og Miller S. D. (1998). *Rusbehandling. En løsningsfokusert tilnærming.* Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap.1 - 6 **120 s**

Brodkorb, E. og Rugkåsa, M. (2015). Utfordringer for sosialt arbeid i dag, I. Ellingsen, I. T., Levin, I., Berg, B. og Kleppe, L. C. (red.). *Sosialt arbeid. En grunnbok.* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 20 **18 s**

*Healy, K. (2005). Modern Critical Social Work: From radical to Anti-Oppressive Practice. In *Social Work Theories in Context.* Wiltshire, Palgrave Macmillan. s. 172 -192 **20 s**

*Hutchinson, G. S. og Oltedal, S. (2017). *Praksisteorier i sosialt arbeid.* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1 **18 s**

Joranger, L. (2016). Hvorfor gjentar dere siste ordet vi sier hele tiden? *Fontene Forskning*, (1),

<http://fonteneforskning.no/debatt/hvorfor-gjentar-dere-siste-ordet-vi-sier-hele-tida-6.19.430419.e1c8ddbfc>

	10 s
Juberg, A. (2016). Ungdom, rus og kriminalitet – forståelsesmåter og begrep i møte med ungdom. Forebygging.no. URL: http://www.forebygging.no/Global/Artikkel_Juberg_endelig.pdf	11 s
*Kahlbom, I. (2014). Alkoholbruk og sosiale fellesskap i det etnisk mangfoldige arbeidslivet. I: Sagvaag, H. og Sikveland, B. (red.) <i>Alkohol + arbeidsliv = sant?</i> Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 5	18 s
Kahrs, T. (2015). <i>Gjeldsrådgivning. Sosialfaglige perspektiver på gjeldssaker i NAV.</i> Oslo: Gyldendal. 2. Utg. Kap. 4 og 6 (Boka brukes også i juridiske emner)	50 s
Kleppe, L. C. (2015). Kunnskap i sosialt arbeid, I Ellingsen, I. T., Levin, I., Berg, B. og Kleppe, L. C. (red.). <i>Sosialt arbeid. En grunnbok.</i> Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 8	20 s
Lossius, K. (2012). <i>Håndbok i rusbehandling.</i> Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1, 4, 13, 14, 16, 18, 19	137 s
Nordhelle, G. (2006). <i>Mekling- konfliktforståelse og konflikthåndtering.</i> Oslo: Gyldendal Akademisk. 1. utgave, 3. oppdag. Kap. 2 s. 22-46, kap. 6 og 7 s. 86-112 og kap. 9 s. 125-145	70 s
* Nordstrand, M. og Tronvoll, I. M. (2012). Maria – erfaring med sosialtjenesten fra barndom, I <i>Brukermedvirkning. Likeverd og anerkjennelse.</i> Jenssen, A. G. G Tronvoll, I. M. (red.). Oslo: Universitetsforlaget.	9 s
Oterholm, I. (2015). Skjønnsutøvelse i velferdsorganisasjoner, I Ellingsen, I. T., Levin, I., Berg, B. og Kleppe, L. C. (red.). <i>Sosialt arbeid. En grunnbok.</i> Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 11	17 s
*Røe, M. (2012). Arbeidskvalifisering blant langtidsledige flyktninger. <i>Tidsskrift for velferdsforskning</i> , vol. 15, nr. 4, 2012 s. 292 – 303	11 s
*Schafft, A. og Spjelkavik, Ø. (2014). Arbeidsgiverperspektiver på inkludering: Hva er god inkluderingskompetanse? <i>AFI-rapport 5/2014</i>	36 s
Skau, Greta Marie (2013). <i>Mellom makt og hjelp, om det flertydige forholdet mellom klient og hjelper.</i> Oslo: Universitetsforlaget, kap. 4	13 s
*Shulman, L. (2006). <i>Kunsten å hjelpe – mennesker i samhandling med systemer.</i> Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 2 s. 45-76, kap. 5 s. 193-238 og kap. 7 s. 313-385	138 s
*Skjefstad, N. (2013). Er det rom for sosialt arbeid i NAV? <i>Fontene Forskning, (1)</i> , s. 76-87	
11 s	
Skjefstad, N. (2007). Tiltaksarbeid og selvutvikling. I Marthinsen, E. og Skjefstad, N. (red.) <i>Tiltaksarbeid i sosialtjeneste og NAV – tett på!</i> Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 2 s. 58-80	22 s

Skjefstad, N. (2007). Respekt og anerkjennelse, I Marthinsen, E. og Skjefstad, N. (red.), *Tiltaksarbeid i sosialtjeneste og NAV – tett på!* Oslo: Universitetsforlaget.
Kap. 3 s. 81–105 24 s

*Ulfrstad, L.-M. (2011). *Velferd og bolig. Om boligsosialt arbeid.* Oslo: Kommuneforlaget.
Kap. 1 17 s

Wullumsen, E. (2015). Tverrprofesjonelt sosialt arbeid, I Ellingsen, I. T., Levin, I., Berg, B. og Kleppe, L. C. (red.). *Sosialt arbeid. En grunnbok.* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 10
26 s

*Øien, Lise og Lillevik, Ole Greger (2014). *Miljøterapeutisk arbeid i møte med vold og agresjon.* 1. utgave. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. Kap. 6 s 151-166
15 s

Sosialt arbeid ca. 930 sider

Samfunnsøkonomi / Sosialpolitikk

Claussen B. (2014). *Fattigdom i Norge.* Cappelen Damm Akademisk. Kapittel 2-7. 79s

Halvorsen K., S. Stjernø og E. Øverbye (2013). *Innføring i Helse- og Sosialpolitikk,* Universitetsforlaget. Kap.6,7. 28s

Lysestøl, Peder M. og E. Meland (2012). *Velferdsstatens økonomi.* Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 5-6. 43s

Stamsø, M. A. (2017). *Velferdsstaten i endring.* Oslo: Gyldendal. Kap.7 23s

Wilkinson R. og Pickett, K. (2012). *Ulikhetens pris: hvorfor likere fordeling er bedre for alle.* Res Publica. Del I: 1,2; Del II: 5,6.

60s

*Underlid K. (2006). Fattigdom og helse – refleksjoner og empiriske funn, *Vardøger* 30: 114-127, Desember. 14s

Samfunnsøkonomi / Sosialpolitikk ca. 247 sider

Stats- og kommunalkunnskap:

Alm Andreassen, T., og Fossestøl, K. (2011). *NAV ved et veiskille.* Oslo: Gyldendal. Kap. 4
19s

*Brochmann, G., & Hagelund, A. (2010). Norge: Landet for den gylne middelvei. I Brochmann, G & Hagelund, A (2010) *Velferdens grenser: innvandringspolitikk og velferdsstat*

i Skandinavia 1945-2010. Oslo: Universitetsforlaget. Del 4 s.261-306

45s

*Djuve, A. B., Hagelund, A. og Kavli, H. C. (2012). Innvandrende kvinner i kvalifisering. Arbeidslinja når helsa skranter, utdanningen er lav og barna mange. I, Stjernø, S. og Øverbye, E. (red.) *Arbeidslinja: Arbeidsmotivasjonen og velferdsstaten*. Oslo: Universitetsforlaget, Kap.5

10s

Friberg, J. H., & Elgvin, O. (2016). Når velferdsstaten bryter tilliten ned: Somaliske innvandrere i møte med NAV. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 56(03), 257-284. Kan lastes ned fra:

https://www.idunn.no/tfs/2016/03/naar_velferdsstaten_bryter_tilliten_ned_somaliske_innvandre?languageId=2

27s

Mattsson, T. (2014). Intersectionality as a useful tool anti-oppressive social work and critical reflection. *Affilia*, 29(1), 8-17. Kan lastes ned fra:

<http://aff.sagepub.com/content/29/1/8.full.pdf+html> **9s**

Meld. St. 33 (2015–2016). *NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet*.kap.3 s.30-50. Kan lastes ned fra https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-33-20152016/id2501017/?ch=1&q=#?ch=1&q=&t_dtq=true&suid=1464347665006025258032656745655

20s

NOU 2017:2 *Integrasjon og tillit. Langsiktige konsekvenser av høy innvandring*, Kap1 s. 11-27. Kan lastes ned fra

<https://www.regjeringen.no/contentassets/c072f7f37da747539d2a0b0fef22957f/no/pdfs/nou201720170002000ddppdfs.pdf>

16s

Pedersen, H. (2011). *Arbeidsevnevurderingen i NAV. Brukerorientertprosess eller ren prosedyre?* Rapport 2011, HUSK-Midt-Norge, NTNU Samfunnsforskning A/S Kap 2 og 11. Kan lastes ned fra:

<http://samforsk.no/Sider/Publikasjoner/Arbeidsevnevurderingen-i-NAV.aspx>

20s

*Rugkåsa, M. (2013). *Likhetens dilemma. Om sivilisering og integrasjon i den velferdsambisiøse norske stat»*. Oslo: Gyldendal Akademiske. Side 29-60

31s

(Boka brukes også i sos.ant /sosiologi)

Schiøtz, A. (2017). Rus i Norge. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 20(01), 4-26. Kan lastes ned fra: https://www.idunn.no/tidsskrift_for_velferdsforskning/2017/01/rus_i_norge

22s

Skretting, A. og Elisabet E. Storvoll (2011). *Utviklingstrekk på rusmiddelfeltet. Grunnlagsmateriale til regjeringens stortingsmelding om rusmiddelpolitikken*. SIRUS-Rapport nr. 3/2011. Statens institutt for rusmiddelforskning. Kap 1 og 2 Kan lastes ned fra

*Øverbye, E. og Stjernø, S. (2015). Arbeidsmotivasjon, arbeidslinje og velferdsstat. I, Stjernø, S. og Øverbye, E. (red.) *Arbeidslinja: Arbeidsmotivasjonen og velferdsstaten*. Oslo: Universitetsforlaget.

S. 15-25

10s

*Wahl, A. (2009). *Velferdsstatens vekst- og fall?* Oslo: Gyldendal. Side 194-229

35s

TIL SAMMEN 280 SIDER

Anbefalt litteratur i stats- og kommunalkunnskap

Helsedepartementet (2012) *Opptrappingsplanen for rusfeltet. Resultat og virkemidler*. Side 1-9. Kan lastes ned fra: <http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/opptrappingsplanen-for-rusfeltet/Publikasjoner/opptrappingsplanen-for-rusfeltet.pdf>

Linderborg, Å. (2009) *Meg eier ingen*. Oslo: Versal

Sosiologi og sosialantropologi

Bøker (pensum også i 1 klasse):

Båtnes, P. I. og Egden, S. (red) (2012). «Utvalgte begreper i flerkulturell forståelse» I *Flerkulturell forståelse i praksis*. Gyldendal akademiske. (side 221-251).

Egden, S (2012). «Å høre hjemme flere steder». I, Båtnes, P. I. og Egden, S.(red) (2012): *Flerkulturell forståelse i praksis*. Gyldendal akademisk. (side 76-91)

Eriksen, T. H. og Sajjad, T. A. (2015). *Kulturforskjeller i praksis*. Gyldendal Akademisk. Kapittel 11 og 13 30s

Fløtten, F. (2012). «Fattigdom på norsk». I Brodtkorp, E. og Rugkåsa, M.(red) (2012): *Mellom mennesker og samfunn*. Gyldendal akademiske (side 167-200)

Glomseth, C (2012). Tverrkulturell veiledning – på veien til jobb». I Båtnes, P. I. og Egden, S.(red): *Flerkulturell forståelse i praksis*. Gyldendal akademisk. (side 169-180)

Haukelien, H og vike, H (2012). «Velferd». I Brodtkorp, E. og Rugkåsa, M.(red): *Mellom mennesker og samfunn*. Gyldendal akademiske (side 123-166)

Norvoll, R (2012). sosiale avvik og sosial kontroll». I Brodtkorp, E. og Rugkåsa, M.(red) *Mellom mennesker og samfunn*. Gyldendal akademiske (side 99-122)

Trobjørnsrud, B (2012): «Kultur, helse og sykdom». I Brodkorp, E. og Rugkåsa, M.(red): *Mellom mennesker og samfunn*. Gyldendal akademiske (side 241-272)

Aasen, J (2012). «Romfolket i Norge og utdanning». I, Båtnes, P. I. og Egden, S.(red): *Flerkulturell forståelse i praksis*. Gyldendal akademisk. (side 195-200)

Bokkapitler tilgjengelig i kompendiet på Blackboard:

Bjerkan, L.og Dyrlid, L. (2000). Stolthet og stigma: Fortellinger om det å være tater i dag. I Hvinden, Bjørn (red): *Romanifolket og det norske samfunnet*. Fagbokforlaget. 25s

Halvorsen, K. (2004). *Når det ikke er bruk for deg - Arbeidsløshet og levekår*. Gyldendal norsk forlag. Kap 1. 26s

Pedersen, W. (2015). *Bittersøtt. Nye perspektiver på rus og rusmidler*. Universitetsforlaget. Kapittel 3 42s

Rugkåsa, M. (2013). *Likhetens dilemma. Om sivilisering og integrasjon i den velferdsambisiøse norske stat*. Oslo: Gyldendal Akademiske. Side 13-29 og 173-181 24 s

Rugkåsa, M. (2009). Etniske minoritetskvinners inntreden i arbeidslivet og konsekvenser for barn og familie. I Eide & al *Over profesjonelle barrierer. Et minoritetsperspektiv på psykososialt arbeid med barn og unge*. Gyldendal Akademisk. 17s

Rugkåsa, M. (2008). Majoriteten som premissleverandør i" flerkulturelt arbeid". I *Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold: fra utsikt til innsikt*, red. Ann Merete Otterstad. Oslo: Universitetsforlaget. 18 s

Kan lastes ned fra nettet:

Dyrlid, L. og Berg, B. (2008). Menneskehandelens ofre – fra utnytting til myndiggjøring. Evaluering av Rosa-prosjektet. NTNU samfunnsvitenskap. <http://www.rosa-help.no/pdf/rapportRosa-evaluering.pdf> 42 s.

Tilsammen 412 s

Psykologi:

Håkonsen, K. M. (2014). *Psykologi og psykiske lidelser*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 5.utg. Kap.10 -19. 152 s.

Hole, R. (2014). *Forebygging og behandling av rusproblemer*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 2 – 7. 145 s.

Hjelde, K. H. (2013). Migrasjon, kultur og psykisk helse. Kap. 7 I, Norvoll, R. (red.) *Samfunn og psykisk helse*. Oslo: Gyldendal Akademisk. 22 s.

Schafft, A. (2013). Om å komme seg i arbeid. Kap. 8 I, Norvoll Reidun (red.). *Samfunn og psykisk helse*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Boka brukes også i sosialmedisin). 23 s.

- *Karlsson, B. og Borg, M. (2013). Psykisk helsearbeid, levekår og hverdagsliv. (kap. 4. I, *Psykisk Helsearbeid. Humane og sosiale perspektiver og praksiser*. Oslo: Gyldendal Akademisk. 14 s.
- *Karlsson, B. og Borg, M. (2013). Arbeid og psykisk helse. kap. 5. i: *Psykisk Helsearbeid. Humane og sosiale perspektiver og praksiser*. Oslo: Gyldendal Akademisk 16 s.
- * Knudsen, A.K., Schjelderup- Mathiesen, K. og Mykletun.A (2010). Hvem får psykiske lidelser og kan de forebygges? *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, (47) s. 536 -538. 3 s.
- * Lien, I. L. (2011). *I bakvendtland – kriminelle liv*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3: Veien inn. 27 s.

Til sammen 402 sider

Sosialmedisin / Hesesosiologi:

- Norvoll, R. (red.) (2013). *Samfunn og psykisk helse. Samfunnsvitenskapelige perspektiver*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kapittel 1, 2 og 3. (Boka brukes også i psykologi) 85 s
- *Pedersen, W. (2015). "Alkohol: som ringer i vannet", i *Bittersøtt: ungdom, sosialisering, rusmidler*, kap. 3, s. 55-99. 44 s

Til sammen 129 sider

Juridiske emner

Bøker

- Kahrs, T. (2015) Gjeldsrådgivning. Sosialfaglige perspektiver på gjeldssaker i NAV. Oslo: Gyldendal Akademisk forl. 2. utg. Kapittel 1 (Boka brukes også i sosialt arbeid) 23 s

A. Kjønstad, A. Syse og M. Kjelland (2017): Velferdsrett I Grunnleggende rettigheter, rettsikkerhet og tvang, 6. utg., Gyldendal Juridisk forlag. Kapittel 1, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 6, 7 og 10.6.7 285 s

A. Kjønstad, A. Syse og M. Kjelland (red.) (2017): Velferdsrett II Barneverns- og sosialrett, 5. utg., Gyldendal Juridisk forlag. Kapittel 3.3, 3.7, 3.8, 7 (minus 7.4), 9.6, 9.7 64 s

Syse, A. (red.). (2016) Norges lover. Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2016-2017, Gyldendal Akademisk forlag

Artikler

- Kjellevold, A. (2013) Retten til individuell plan, Bergen: Fagbokforlaget. Kapittel 2 19 s
- Andenæs, J.; rev. av E.J. Husabø. (2014) Strafferett, kriminologi og straffeprosess, I K. Lilleholt (red.), Knophs oversikt over Norges rett, 14. utg., Oslo: Universitetsforlaget 22 s

Til sammen 413 sider

Anbefalt tilleggs litteratur juss

Boe, E. (2012) Grunnleggende juridisk metode. En introduksjon til rett og rettstenking, 3. utg., Oslo: Universitetsforlaget.

HSAR 301P-A Praksisstudier i sosialt arbeid

Damsgaard, Hilde Larsen. 2010. Den profesjonelle sosialarbeider. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag 197s (Gjelder hele boka)

*Ellingsen Ingunn T., Levin Irene, Berg Berit & Kleppe Lise Cecilie (2015) *Sosialt arbeid en grunnbok*, Universitetsforlaget, Oslo. Kap 12

16 s

Greek, Marit; Jonsmoen, Nilsen; Margrete Ingunn. (2014): Førstehjelp for studenten. *Overlev praksis*, Gyldendal Akademisk **25s**

Killén, Kari. 2012. Profesjonell utvikling og faglig veiledning. Et fellesfaglig perspektiv. Helhetsperspektiv, relasjonskompetanse, refleksjon, mentalisering. Oslo: Gyldendal akademisk **274 s**. (Gjelder hele boka)

Valgfritt pensum: 200 s knyttet til praksisstudiene

Psykologi.

*Bengt Karlsson & Marit Borg: Psykisk helsearbeid. Kap. 6 & 7. ca. **50 s**

Stats og komm.

*Christensen, T., Lægreid, P., Roness, P. G., & Røvik, K. A. (2009). *Organisasjonsteori for offentlig sektor: instrument, kultur, myte*. Universitetsforlaget.

Kap. 6 og 7 **50 s**

Pensum for studenter i internasjonal praksis høsten 2017:

*Cox, D & Pawar, M.(2013): *International Social Work, issues strategies and programs*, Sage, ch14 (pensum i fjer) **42s**

Midgley, J., *Social welfare for a Global Era, International perspectives on policy and practice*, Sage publ., ch 4, Families, communities and Nonformal Welfare(ny) **23s**

Midgley, J. (2017): Social Development in Historical Context in Midgley , J. & Pawar, M.:

Future Directions in Social Development, Palgrave Macmillan; ch.2 18s.

Ranta –Tyrkkö, S. (2011) High time for postcolonial analysis in social work, *Nordic Social Work Research*, 1:1, 25-41 (ny) 16s

Schwartz et al (2014): *Sherpa in my Backback – a guide to International Social Work Practicum Exchanges and Study Abroad Programs*.
Canada: de Sitter Publications (pensum i fjor) 156s

Tilsammen 255sider

Andre anbefalinger:

Sosialt arbeid

Ta gjerne med litteratur om samfunnsarbeid og sosialt arbeid med grupper
Dere kan også få bruk for pensum som er satt opp på prosjekt

Samfunnsøkonomi fra første klasse:

Smukkestad O. (2009): Utvikling eller avvikling? En innføring i økonomisk og politisk utviklingsteori. Oslo: Gyldendal akademisk.

Anbefalt for studenter i Sør Afrika:

Gray, M., Lombard, A. (2008): The post-1994 transformation of social work in South Africa, *International Journal of Social Welfare*, 17(1), 132-145 (blir lagt ut på Blackboard av emneansvarlig)

Engelbrecht, L. Pretorius, M. (2017): Community development in South Africa, Collective action for social change in Gray, M.: *The Handbook of Social Work and Social Development in Africa*, Routledge International Handbooks, ch 24.

PENSUMLISTE

HØST 2017

Institutt for sosialt arbeid

Master i barnevern

Master i funksjonshemming og samfunn

Master i sosialt arbeid

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Pensumlistene er også tilgjengelig på:

Pensumlista inneholder alle masteremner som er planlagt undervist ved Institutt for sosialt arbeid høsten 2017. For informasjon om hvilke emner du skal ta viser vi til studieplanen for hvert enkelt masterprogram. Vi tar forbehold om endringer i pensum.

**PENSUMLISTE MASTER - HØST 2017
INSTITUTT FOR SOSIALT ARBEID**

FUH3002 Funksjonshemmning og samfunn
SARB3005 Sosialt arbeid som kunnskapsfelt og forskningsområde
SARB3006 Kvalitative metoder
SARB3007 Vitenskapsfilosofi, etikk og metoderefleksjon
HMBV4002 Perspektiver på barndom, oppvekst, risiko, marginalisering og barnevernet som hjelpeinstans
HMBV5001 Kommunikasjon med barn, unge og foreldre i barnevernfaglig kontekst
HMBV5002 Masteroppgave i barnevern - Ressursliste metode
SARB3506/3507 Funksjonshemmning; teori, sosialpolitikk og hverdagsliv I/II
SARB3517 Sosialpolitikk, organisering og konsekvenser for sosialt arbeids praksis

Bøker kjøpes på Akademika.

Kompendium kommer i digital utgave på Blackboard ved semesterstart.

Deler av pensum finnes i kompendium. Dette er merket med stjerne * eller på annen måte utevget i lista.

FUH 3002 FUNKSJONSHEMMING OG SAMFUNN (22,5 SP)

Emneansvarlig: professor Marianne Hedlund; marianne.hedlund@ntnu.no

*=kompendium

Emnet undervises over to semestre. Følgende pensum gjelder for høstsemesteret 2017.

Tema 1: Forståelse av og perspektiv på funksjonshemming, med mer.

Tøssebro, J (2010) *Hva er Funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap. 1 og 2 (45 s)

Grue, J (2014) *Kroppspråk – Fremstillinger av funksjonshemning i kultur og samfunn*. Oslo, Gyldendal Akademisk. (152 s)

Barnes, C. og G. Mercer (2010). *Exploring Disability*. Polity Press, Cambridge, kap 1-4 og 6, ss.1-96, 124-152 (124 ss)

Danermark, B. (red) (2005). *Sociologiske perspektiv på funktionshinder och handikapp*. Studentlitteratur, Lund, kap 1, 2, 4 (61 s)

* Gustavsson, A. og J. Tøssebro (2005). "Introduction: approaches and perspectives in Nordic disability research", i Gustavsson, Sandvin, Traustadottir og Tøssebro (red) *Resistance, reflection and change*, Studentlitteratur, Lund. Kap 1. ss. 23-39 (17s)

* Shakespeare, Tom (2010). The Social Model of Disability. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 20, (8 s)

Tema 2: Politiske trender I: Institusjonenes vekst og fall, normalisering, inkludering

Foucault, Michel (1999). *Galskapens historie*. Gyldendal, Oslo kap 2, 8 og 9 (62 s)

*Tøssebro, Jan (2013) Two decades of disability research in Norway – 1990–2010
DOI:10.1080/15017419.2013.781960, Published online: 10 May 2013

* Sandvin, Johans og Mårten Søder (1998). "Fullt og helt, ikke stykkevis og delt? En sammenligning av HVPU reformen og nedbygging av institusjonsplasser i psykiatrien". *Tidsskrift for velferdsforskning*, 1: 35-49 (14 s)

Tøssebro, J. (2010). *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap 4 (24s)

Söderström, S. & J. Tøssebro (2011). *Innfridde mål eller brutte visjoner?* Trondheim, NTNU Samfunnsforskning (48 s)

* Wendelborg, C. & J. Tøssebro (2008). School placement and classroom participation among children with disability in primary school in Norway. *European Journal of Special Needs Education*, 23: 305-319 (15 s)

* Wendelborg, C. (2010) *Barrierer mot deltagelse*. Trondheim, NTNU Samfunnsforskning (s 17-25)

Tema 3. Politiske trender II: Antidiskriminering, regulering og universell utforming

* Halvorsen, R. & B. Hvinden (2009). Nordisk politikk for funksjonshemmede møter internasjonal likebehandlingspolitikk. I Tøssebro, J (red) *Funksjonshemmning – politikk, hverdagsliv og arbeidsliv*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 1) (14 s)

* Hall, Peter 2001. Inclusive Design: Designing and Developing Accessible Environments. Kapittel 1 Inclusive design and development in the built environment London, UK: Spon Press, 2001. (online) ss. 3-27

* Quinn, G (2009) A short guide to the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities. *European Yearbook of Disability Law*, vol. 1, s 89-114 (26 s)

* NOU 2005: 8 *Likeverd og tilgjengelighet*. s. 130-138

* Hotvedt, M. & A. Syse (2008) Vernet mot diskriminering på grunn av funksjonshemmning og alder. I A. Hellum & K. Ketscher (red.) *Diskriminerings og likestillingsrett*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 4, 34 s)

Tøssebro, J. (2010) *Hva er funksjonshemmning*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 5) (24 s)

Tema 4. Teorier om avvik og sosiale problemer

*Davis, L.J. (2010) Constructing Normalcy. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 1, (17 s)

Goffman, E. (1990) Stigma. Penguin books. (original 1963) Kap 1. (s 11-56).

Oltedal, S.(red) (2005) Kritisk sosialt arbeid. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap 9.

Rubington, E. & M.S. Weinberg (Eds).: The Study of Social Problems: Seven Perspectives. Oxford University Press, 2003, Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 & 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 & 336-348).

Lindgren, S.Å. Michel Foucault. I H. Andersen & L. Kaspersen (red.): Klassisk og moderne samfunnsteori. København, Hans Reizels forlag, kap 19, ss 314-329

* Tøssebro, J. (2005). Sosialt arbeid og sosiale problemer – i grenselandet mot sosiologisk teori. I Oltedal, S. (red): Kritisk sosialt arbeid. Oslo, Gyldendal akademisk, kap. 9 (23 s)

Tøssebro, J. (2010) *Hva er funksjonshemmning*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s) . Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s)

Del 2 for vårsemesteret kommer senere

SARB 3005 SOSIALT ARBEID SOM KUNNSKAPSFELT OG FORSKNINGSMÅRÅDE (22,5 stp)

Faglig ansvarlig: Professor Riina Kiik (riina.kiik@svt.ntnu.no, 735 90 737) og førsteamanuensis Anne Moe

Bøker

- Blom, B; Morén, S. og Nygren, L. (red) (2006) *Kunskap i socialt arbete: om villkor, processer och användning*. Stockholm: Natur och Kultur. Kap. 1, 3.
- Goffman, E. (1990) *Stigma*. Penguin books. (original 1963) Kap 1. (s 11-56).
- Hvinden, B. (2005) *Sosial kapital: klargjøring av ulike perspektiver på sosial kapital, kunnskapsstatus, funn og forskningsbehov, forslag til en videre satsing på forskning om sosial kapital i Norge*. Oslo: Norges forskningsråd. Finnes i elektronisk utgave: www.forskningsrådet.no
- Levin, I. (2004) *Hva er sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlag.
- Morén, S. (2015) *Undran inför socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.
- Rubington, E. & M.S. Weinberg, M. S (Eds) (2003) *The Study of Social Problems: Seven Perspectives*. New York: Oxford University Press.
- Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 & 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 & 336-348).
- Ohnstad,A.; Rugkåsa, M. and Ylvisaker, S (2014) *Ubehaget i sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal. Kap 11.
- Oltedal, S.(red) (2005) *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 9.
- Schøn, D. (1991) *The Reflective Practitioner - how professionals think in action*. Aldershot: Ashgate. Kap. 1 og 5.

Kompendium

Bogdan, R. & S. Taylor (1987) Toward a Sociology of Acceptance: The other side of the study of deviance. *Social Policy*. Fall. (s 34-39).

Dahle, R. (2010) Sosialt arbeid – en historie om kjønn, klasse og profesjon, *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 13.

Dellgran, P. & Höijer, S. (1996) Bland stora teorier och centrala perspektiv. *Socionomen* 5/1996/del 2 (s. 3-11).

Dellgran, P. and Höjer, S. (2012) *The politics of social work research—Ph.D. theses in Sweden*. European Journal of Social Work. Vol.15 (4) pp. 581-597.

Healy, K. (2005) *Social Work Theories in Context: Creating Frameworks for Practice*. New York: Palgrave Macmillan. Kap.1 (s.1-16.)

Jönsson, J. H. (2015). [The contested field of social work in a retreating welfare state: the case of Sweden](#). *Critical and Radical Social Work*, vol. 3: 3, ss. 357-374

Kjeldstadli, K. (2008) *Sammensatte samfunn. Innvandring og inkludering*. Oslo: Pax forlag A/S. Kap. 4. (s. 105-126).

Lindgren, S.Å.(2007) Michel Foucault. I H. Andersen & L. Kaspersen (red.): *Klassisk og moderne samfunnsteori*. København: Hans Reizels forlag. Kap 19. (s. 314-329).

Meeuwisse, A. Scaramuzzino, R. and Swärd H. (2011) *Everyday realities and visionary ideals among social workers in the Nordic countries: A matter of specialization and work tasks?* Nordic Social Work Research. Vol.1 (1) pp 5-23.

Tronvoll, I. M. (2004) "Reflekterende praksis sett i et teoretisk perspektiv". I Tronvoll, Moe og Henriksen: *Hjelp i kontekst - praksis, refleksjon og forskning*. Idut forlag.

Turner, F.J. (1996) *Social work treatment: interlocking theoretical approaches*. New York: The Free press. S.1-17.

Van Ewijk, H. (2009) Citizenship-based social work. *International Social Work* Vol 52 (2), (s. 167-179).

Van Ewijk,H.; Van Eijken, J. Staatsen, H. (ed) *A good sosiety is more than just a private affair. Citizenship based social work in practice*. Bremen: EHV. S. 3-25.

Anbefalt tilleggs litteratur

Addams, J. (2002/1920) *Democracy and Social Ethics*. Urbana, Ill.: University of Illinois Press.

Andreassen, T.A. og Fossestøl, K. (2010) NAV ved et veiskille. Oslo: Gyldendal.

Bastøe, P.Ø. og Dahl, K. (1994) *Hjørnestener i sosialt arbeid: en innføringsbok for sosialarbeidere*. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS.

Berg, B. og Lauritsen, K. (2009) *Eksil og livsløp*. Oslo: Universitetsforlaget.

Brante, T. (2003) Om konstitueringen av nya veteskapeliga fält – exemplet forskning om socialt arbete. I *Socialt arbete: en nationell genomlysning av ämnet*. Högskoleverkets rapportserie 2003:16R.

Davies, L. (2006) “Constructing Normalcy: the Bell Curve, the Novel, and the Invention of the Disabled Body in the Nineteenth Century” i Davis (red.) *The Disability Studies Reader* New York: Routledge, kap. 1, ss. 3 - 15 (13 s.)

Erath, P. (2012) *Europäische Sozialarbeit. Fachliche Dialoge und transnationale Entwicklungen*. Stuttgard: Kohlhamer Verlag.

Hernes, T; Heum, I; Haavorsen, P .(2010) Arbeidsinkludering. Om det nye politikk- og praksisfeltet I velferds-Norge. Oslo: Gyldendal.

Holter, H. (1960) Sosialarbeiderens yrkesrolle, *Tidsskrift for samfunnsforskning*, vol.1, 1. (s. 28-49).

Kitely, R. & Stogdon, Ch.(2014) *Literature Reviews in Social Work*. London: Sage.

Lovelock, R, Lyons, K. & Powell, J. (2004) *Reflecting on social work - Discipline and Profession*. Aldershot: Ashgate.

Lorentz, W. (1998) *Socialt arbete i ett föränderligt Europa*. Göteborg: Daidalos.

Meeuwisse, A. & Swärd, H. (2002) *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur och Kultur.

Meissel, J. (2013) *I velferdsstatens frontlinje: barnevernspedagoger, sisionomer og vernepleieres historie*. Oslo: Universitetsforlaget.

Oltedal, S. (2013) *Kjønnsperspektiv i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget.

Richmond, M. (1971/1922) *What is social case work?* New York: Arno Press & The New York Times.

Strømfors, G. and Edland-Gryt, M. (2013) *Jeg visste ikke at jeg kunne så mye Praksisrefleksjon på arbeidsplassen*. Oslo: Gyldendal.

Soydan, H. (1993) *Det sociala arbets idéhistoria*. Lund: Studentlitteratur.

Tidsskrift for velferdsforskning (2009) vol. 12 (3) Evaluering av NAV- reformen.

Thompson, N. (2005) *Understanding social work: preparing for practice*. New York: Palgrave Macmillan.

Payne, M. (2006) Introduction: the social work discourse. I *What is professional social work?* Chicago, Ill.: Lyceum Books.

Payne, M. (2005) *The Origins of Social Work. Continuity and Change*. London: Palgrave Macmillan.

Rambøll rapporten: *Utredning av hvordan tilbud innenfor høyere utdanning kan bidra til å dekke langiktig kompetansebehov i arbeids-og velferdsforvaltningen*. (2010). Finnes i elektronisk utgave:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ad/presesenter/pressemeldinger/2010/-/Nav-ansatte-har-god-kompetanse.html?id=599544>

Valenta, M. og Berg, B. (2102) Asylsøker. I velferdsstatens Venterom., Oslo: Universitetsforlaget.

Weisman, D & Zornando, J.I. *Professional writing for social work Practice*. New York: Springer Publishing Company.

Wilson, K. (2008) Modern social work in context: policy, politics and organisations. I *Social work: an introduction to contemporary practice*. Harlow: Pearson Longman.

Yeates, N. (2014) *Understanding Global Social Policy*. Bristol: Policy Press.

Zahl, M. (2003) Røtter - et tilbakeblikk på sosialt arbeid. I Zahl, M. (red.) *Sosialt arbeid. Refleksjon og handling*. Bergen: Fagbokforlaget. (s 17-50).

Zahl, M. (2001) Alice Salomon (1872-1948) – en ukjent skikkelse for sosialarbeidere i Norge. I Tronvoll, I. og Martinsen, E. (red.). *Sosialt arbeid –Refleksjoner og nyere forskning*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag. (s 69-85).

Aakervaag , C. G et al. (2012) *Scandinavian Sensibilities, Introduction to Sociology*. Pearson: Esseex.

SARB3006 KVALITATIVE METODER (7,5 SP)

Fagansvarlig og koordinator: Professor Marko Valenta; marko.valenta@ntnu.no

Fagansvarlig: Førstelektor Geir Hyrve; geir.hyrve@ntnu.no

Obligatorisk pensum:

Aksel Tjora (2017) *Kvalitative metoder i praksis*. Oslo. Gyldendal Akademisk.

Svend Brinkmann & Steinar Kvale (2015). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo. Gyldendal Akademisk.

Svend Brinkmann og Lene Tanggaard (2015). *Kvalitative metoder. Empiri og teoriutvikling*. Oslo. Gyldendal Akademisk. Kapitler 4-8

Anbefalt pensum:

Kathy Charmaz (2014). *Constructing Grounded Theory. 2nd ed.* Sage Publication: LA/London/ND/Singapore/Washington.

Katrine Fangen (2011). *Deltagende observasjon*. Bergen: Fagbokforlaget.

Flyvbjerg, B. (2010). Fem misforståelser om casestudiet. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (Red.), *Kvalitative metoder : en grundbog* (s. 463 - 487). København: Reitzel.

Høgsbro, K. (2015). Evidence and research designs in applied sociology and social work research. *Nordic Social Work Research*, 5, 56-70. doi: 10.1080/2156857X.2015.1066706

- Stame, N. (2014). Positive Thinking Approaches to Evaluation and Program Perspective. *Canadian Journal of Program Evaluation*, 29(2), 67-86.
- Vedung, E. (2010). Four Waves of Evaluation Diffusion. *Evaluation : the international journal of theory, research and practice*, 16(3), 263-278.

SARB3007 VITENSKAPSFilosofi, ETIKK OG METODEREFLEKSJON (7,5 SP)

Faglig ansvarlig: Professor Edgar Marthinsen
e-post:

Introduksjon av vitenskapsteorien:

Christensen, Anders B., Jørgensen, Olesen og Rasmussen (2015): Viden og videnskabsteori i socialt arbejde. Hans Reitzels Forlag. Kap 1 og 6

Couldry, N. & Hepp, A. (2017): The mediated construction of reality. Part I, Constructing the Social World. S. 15-80.

Marthinsen, Edgar (2011): Social work practice and social science history. Pp 5-29, Social work and social Sciences Review, Vol 15(1) 2011

Marthinsen, Edgar (2004): Kapittel 1, Frihetstanken, det moderne og sosialt arbeid. Kapittel 2, Sosialt arbeid – et fag i det sosiale grense. I Sosialt arbeid og symbolsk kapital... Avhandling NTNU, 2004.

Perspektiv og paradigmer:

Christensen, Anders B., Jørgensen, Olesen og Rasmussen (2015): Viden og videnskabsteori i socialt arbejde. Hans Reitzels Forlag. Kap 2, 3 og 4

Garret, Paul M. (2013): Social Work and Social Theory, Making Connections. Policy Press (utvalgte kap)

Marthinsen, Edgar (2004): Kapittel 3, Den historiske epistemologi. I sosialt arbeid og Symbolsk kapital...

Mathiesen, Thomas (1983): Det uferdige. S 49-70 I Bae, Eskeland og Heli (red). Maskene faller. Pax

Schwarzmantel, John(2005)'Challenging neoliberal hegemony',Contemporary Politics,11:2,85 — 98

Taylor, Carolyn and Sue White (2006): Knowledge and Reasoning in Social Work: Educating for Humane Judgement. British Journal of Social Work 2006/36, 937–954

Vetlesen, Arne J. Nyliberalisme – en revolusjon for å konsolidere kapitalismen. S. 5-53.

Agora nr 1/11 Forskningsetiske reningslinjer

<https://www.etikkom.no/forskningsetiske-retningslinjer/Samfunnsvitenskap-jus-og-humaniora/>

HMBV4002 Perspektiver på barndom, oppvekst, risiko, marginalisering og barnevernet som hjelpeinstans.

Fagansvarlige: Randi Juul; randi.juul@ntnu.no og Lena Augusta Ulfseth
Bache-Hansen, E., Christian M., Kristofersen, L. B. og Hvinden, B. (red.) (2014): Barnevern i Norge 1990-2010. En longitudinell studie. Oslo: Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring, NOVA rapport nr. 9/14, (180 s)
Buer, B. A. og Fauske, H. (2009): Barnemishandling, omsorgssvikt og sosial kapital. I: Rønning, R. & Starrin B. (red.): Sosial kapital i et velferdsperspektiv. Om å forstå og styrke utsatte gruppens sosiale forankring. Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 98-112, (14 s).

Cameron, C. & Moss, P. 2011. Social Pedagogy: Current Understanding and Opportunities. In: Cameron, C. & Moss, P. *Social Pedagogy and Working with Children and Young People*. London: Jessica Kingsley Publishers. Digital printed since 2015: eISBN 978 0 85700 232 7 (22 s)

Eichsteller, G. & Holthoff, S. 2011: Conceptual Foundations of Social Pedagogy: A Transnational Perspektive from Germany. In: Cameron, C. & Moss, P. *Social Pedagogy and Working with Children and Young People*. London: Jessica Kingsley Publishers. Digital printed since 2015: e ISBN 978 0 85700 232 7 (16)

Ellingsen, I.T. og Østerhaug, R. S. (red.) (2014). Barnevernets brennpunkt. Beslutningsgrunnlag og beslutninger. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2, 4, 6, 7 og 9. (94 s)

Frønes, I. & H. Strømme, (2014), Risiko og marginalisering. Norske barns levekår i kunnskapssamfunnet, 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk (130 s)

Guldbrandsen, L. M., Seim, S., Ulvik, O. S. (2012). Barns rett til deltagelse i barnevernet: Samspill og meningsarbeid. I: *Sosilogi i dag*, årgang 42, nr 3-4/2012. (20 s)

Hammer, T. & Ch. Hyggen (red) (2013), Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenliv. Oslo: Gyldendal Akademisk (220 s)

Hansen, F.A. (2008), Feige hjelbere og glemte barn - rus og familieliv. Tidsskrift for Norsk Psykologforening 45 (10), 1266-1276 (10 s)

Heltne, U. og Steinsvåg, P. Ø. (red.) (2011): Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp, Oslo: Universitetsforlaget (s 7-120) (113 s.)

Hummerfelt, K. (2014). Fra handlingslammelse til handlingskraft - å identifisere omsorgssituasjonen til barn som har foreldre med rus- og psykiske problemer. I *Fontene Forskning* 2/14, årgang 7, s. 31-43. (12 s)

Jevne, K. S. & O.S. Ulvik (2012), Grensearbeid: Barnevernets møte med foreldrekonfliktsaker. I: *Fontene Forskning* 2/12, s. 18-32 (10 s.)

Juul, R. (2010): Diskursive analyser som kritisk korrektiv av barnevernet i praksis. I: tidsskriftet *BARN*, nr. 2, 2011: 83-102. Trondheim: Norsk senter for barneforskning. (13 s)

Lidèn, H. (2011): Barn på asylmottak. Rettighetsstatus og praksis. I: *Tidsskrift for velferdsforskning*, vol. 14, nr. 2, 2011, s. 64-78, Fagbokforlaget. (10 s).

Kjær, A-K. B. & Mossige, S. 2013. Barnevernets henleggelse av meldinger som omhandler vold og seksuelle overgrep. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål 02 / 2013 (18 s)*
https://www.idunn.no/tidsskrift_for_familierett_arverett_og_barnevernrettslige_sp/2013/02/barnevernets_henleggelse_av_meldinger_som_omhandler_vold_o

Munro, E. and K. Musholt (2014) "Neuroscience and the risks of maltreatment. In: Children and Youth Services Review 47, part 1(0): 18-26. (8 s.)

Stang, E. G. & Sveaass, N. (2016). Hva skal vi med menneskerettigheter? Betydningen av menneskerettigheter i helse- og sosialfaglig arbeid. Oslo: *Gyldendal Akademisk*. Side 21-64, 107-126, 169-192 (85 s.)

Skjefstad, N. 2012. Brukermedvirkning sett i et anerkjennelsesteoretisk perspektiv. I: Tronvoll, I.M. & Jenssen, A.G. 2012. *Brukermedvirkning likeverd og anerkjennelse*. Oslo: Universitetsforlaget. (14 s.)

Thuen, H. (2008): *Om barnet. Oppdragelse, opplæring og omsorg gjennom historien*. Oslo: Abstrakt forlag AS, (260 s)

Ulvik, O. S. (2009) Barns rett til deltagelse - teoretiske og praktiske utfordringer i profesjonelle hjelppers samarbeid med barn. I: *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*. 2009, 46, s. 1148-1154 (6 s.)

Winokur, M.; Holtan, A.; Batchelder, K. E. 2015. Systematic Review of Kinship Care Effects on Safety, Permanency, and Well-being Outcomes. Research on social work practice 2015. ISSN 1049-7315.s doi: (10 s.)

Suplende litteratur:

Bache-Hansen, E., Havik, T. og Grønningsæter, A. B. (red.) (2013). Fosterhjem for barns behov. Rapport fra et fireårig forskningsprogram. NOVA - Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring. Rapport nr. 16/13.

Backe-Hansen, E., Egelund, T. & Havik, T. 2010. Barn og unge i fosterhjem – en kunnskapsstatus. Oslo, København og Bergen: NOVA/Det Nationale Forskningssenter for Velfærd/ Barnevernets Utviklingscenter på Vestlandet

Bakke, I.M. & L. Holmberg (2014), Barns deltagelse i omsorgsovertakelsessaker. I: Tidsskriftet Norges Barnevern nr. 1/2014 (13 s.)

Brandt, Anne Elisabeth & Grenvik, Tone Hestmo (2010): Med barnet i sentrum. Nye muligheter for spedbarn og småbarn av rusmiddelavhengige og psykisk syke foreldre. Oslo: Kommuneforlaget, s 15-154.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet: Barndommen kommer ikke i reprise. Strategi for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og unge (2014-2017)

Christiansen, Ø., Bakkeiteig, E. Skilbred, D. Madsen C., Havnen K. J. S., Aarland, K. & Backe-Hansen, E. 2015. *Forskningskunnskap om barnevernets hjelpetiltak*. Bergen: UNI Research (245 s)

Christiansen, Ø. 2012. Hvorfor har barnevernet problemer med å se og behandle barn som aktører? I: Norges Barnevern nr1-2/2012, Vol. 89. s.16-30, Universitetsforlaget (12 s)

Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement: Prop.106L (2012-2013) Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak). Endringer i barnevernloven

Ericsson, K. (2009), Samfunnets stebarn. Oslo: Universitetsforlaget

Ericsson, K. (2014), Tause vitner eller varsletere? I: Tidsskrift for velferdsforskning vol. 17, nr. 1/2014

Gulbrandsen (red.) (2014). Barns deltagelse i hverdagsliv og profesjonell praksis - en utforskende tilnærming. Oslo Universitetsforlaget

Hagen, G. (2000): Barnevernet under velferdsstaten. I: NOU 2000: 12; Barnevernet i Norge. Tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer.

Hansen, F.A. (2012). Familieorientert rusmiddelbehandling

Helsetilsynet, tilsyn med sosial og helse. 2009. *Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2008 med kommunale helse-, sosial- og barneverntjenester til utsatte barn. Utsatte barn og unge – behov for bedre samarbeid*. Barne- og likestillingsdepartementet.

Helsetilsynet, tilsyn med barnevern, sosial og helsetjenestene. 2010. Tilsynsmeldingen

Helsetilsynet, tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene. 2017. *Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2015 og 2016 med barnevernets arbeid med meldinger og tilbakemeldinger til den som har meldt. Bekymring i skuffen*. Statens helsetilsyn.

Hennum, N. (2015). Makten i barnet. I *Tidsskriftet Norges barnevern* nr. 2/2015 vol. 92 s. 124-138. Universitetsforlaget (11 s)

Høilund, P. og Juul, S. (2005): Anerkjendelse og dømmekraft i socialt arbejde. København: Hans Reitzels Forlag, (152 s)

Jensen, An-Magritt, Elisabeth Backe-Hansen, Harald Bache-Wiig og Kåre Heggen (red.) (1999): Oppvekst i barnets århundre. Historier om tvetydighet. Oslo: ad Notam Gyldendal, s. 11-160.

Jensen, B. S. (2014). Inddragelse af utsatte børn og unge i socialt arbejde - reel inddragelse eller symbolsk retorikk?. Phd. afhandling, Aalborg Universitet, Danmark.

Kayed, Nanna S., Jozefiak, Thomas, Rimehaug, Tormod, Tjelflaat, Torill, Brubakk, Ann-Mari, Wichstrøm, Lars. (2015). Resultater fra forskningsprosjektet Psykisk helse hos barn og unge i barnevernsinstitusjoner. Trondheim: NTNU Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - Psykisk helse og barnevern.

Marthinsen, E. og Lichtwarck, W. (red). (2013). Det nye barnevernet. Oslo: Universitetsforlaget.

NOU 2000: 12; Barnevernet i Norge. Tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer.

NOU 2009: 8; Kompetanseutvikling i barnevernet. Kvalifisering til arbeid i barnevernet gjennom praksisnær og forskningsbasert utdanning

NOU 2012: 5: Bedre beskyttelse av barns utvikling. Ekspertutvalgets utredning om det biologiske prinsipp i barnevernet.

NOU 2016:16. Ny barnevernlov. Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse.

Seeberg, M. L. Windsvold, A. og Sverdrup, S. (2013). Skoleresultater og utdanningssituasjonen for barn i barnevernet. En kunnskapsoversikt. NOVA - Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring. Notat 4/13.

Strandbu, Astrid. (2011). Barnets deltagelse. Hverdaglige beslutninger og vanskelige beslutninger. Oslo: *Universitetsforlaget*.

Torvik, F. & K. Rognmo (2011): Barn av foreldre med psykiske lidelser og alkoholmis bruk. Omfang og konsekvenser, Oslo: Nasjonal folkehelseinstitutt Zeiner, H. H. (2014), Det kunnskapsbaserte barnevernet som strategi og praksis, I: Tidsskrift for velferdsforskning - vol 17, nr. 1 /2014.

Vis, S. A., Lauritzen, C. & Fossum, S. 2016. *Barnevernets undersøkelsesarbeid – fra bekymring til beslutning. Delrapport 1. Oppsummering av hovedtrekkene i forskningslitteraturen*. Universitetet i Tromsø/UNI Research/NTNU Fakultet for helse og sosialvitenskap/NTNU Regionalt kunnskapssenter for barn og unge. (100 s)

White, S., J. Fook & F. Gardener (red.) (?),* Reflection in Health and Social Care (s. 3-20), Maidenhead. Open University Press (17 s)

Willumsen, E. og Ødegård (red.) (2014). Tverrprofesjonelt samarbeid - et samfunnssoppdrag. Oslo: Universitetsforlaget.

HMBV5001 Kommunikasjon med barn, unge og foreldre i barnevernfaglig kontekst

Fagansvarlige: Inger Sofie Dahlø Husby og Randi Juul

Aamodt, H. 2015. Brukermedvirkningens uttrykk og virkning i barnevernets undersøkelser – et maktanalytisk perspektiv. I: *Nordisk tidsskrift for kultur- og samfundsvidenskab*, nr. 3-4, 2015, s. 31-56. (22 s)

Bråthen, Steinar (2014): Kommunikasjon og samspill. Fra fødsel til alderdom. Kap.: 6, 7,8, 9, 10. Sider 111 - 211. Oslo: Universitetsforlaget 2004. 4. utgave (100 s)

Ferguson, H. 2016. How Children Become Invisible in Child Protection Work: Findings from Research into Day-to-Day Social Work Practice. Oxford University Press: British Journal of Social Work (2016) =, 1-17 (15 s)

Gallager, M. 2008. “Power is not an evil”: rethinking power in participatory methods. In: Children’s Geographies. DOI 10.1080/14733280801963045 (11 s.)

Gjems, L. (2009): Å samtale seg til kunnskap. Sosiokulturelle teorier om barns læring om språk og gjennom språk. Bergen: Fagbokforlaget. (150 sider)

Hasle, B. 2013. Ungdoms deltagelse i lys av makt og anerkjennelse. I: *Barn* nr. 3, 2013, s. 69-82. Norsk senter for barneforskning. (12.s)

Husby, I.S.H. 2016. The Children’s Interview – From resistance to partnership. In: Sundby, R. & Heimgartner, A. The Welfare Society – an aim for Social Development. Wien: LIT Verlag (16 s.)

Jansen, A. 2013. Narrative kraftfelt. Psykologisk utvikling hos barn og unge I et narrativt perspektiv. Oslo: Universitetsforlaget. (135 s)

Kritz, K. & Skivenes, M. 2009. “We have very different positions on some issues’: how child welfare workers in Norway and England bridge cultural difference when communicating with ethnic minority families. In: European Journal of Social Work 13:1, 3-18, DOI: 10.1080/13691450903135626. (14 s.)

Lfevre, M. 2010. Communicating with children and young people. Making a difference. Bristol Policy Press. Social Work in Practice series. Kap. 5 - 1 (s. 59-2014) (155 s)
Neumann, C. B. 2012. Omsorgsetikk i barnevernet. I: Sosiologi i dag, årgang 42, nr. 3-4/2012. (14 s.)

Ruch, G., Turney, D. & Ward, A. (ed.). 2010. Relationshipbased social Work. Getting to the Heart of Practice. London: Jessica Kingsley Publishers, s. . (240 s)

Ruch, G., Winter, K., Cree, V., Hallett, S. Morrison, F. & Hadfield, M. 2016. Making meaningful connections: using insight from social pedagogy in statutory child and family social work practice. In: *Child and Family Social Work*. (8 s.)

Rugkåsa, M., Ylvisaker, S. & Eide, K. 2017. Barnevern i et minoritetsperspektiv. Oslo: Gydendal akademisk. (100 s.)

Thomas, N. & O’Kane, C. 1998. The Ethics of Participatory Research with Children. In: Children and Society, vol. 12 pp, 336-348 (11 s)

Thrana, H.M. & Fauske, H. 2014. The emotional encounter with child welfare services: the importance of incorporating the emotional perspectives in partens' encounters with child welfare workers. In: European Journal of Social Work., 17:2, 221-236, DOI: 10.1080/13691457.2013.798628. (13 s.)

Warming, H. 2011. Børneperspektiver. Børn som ligeværdige medspillere i socialt og pædagogisk arbejde. København: Akademisk Forlag. (200 s)

Winter, K., Cree, V., Hallett, S., Hatfield, M., Ruch, G., Morrison, F. & Holland, S. 2016. Exploring Communication between Social Workers, Children and Young people. In: *British Journal of Social Work*, 2016 s. 1-18. Oxford University Press on behalf of The British Association of Social Workers. (16.s) (1232 s)

Supplerende litteratur:

Drugli; May Britt og Ragnhild Onsøien (2010): Vanskelige foreldresamtaler: gode dialoger Cappelen Akademiske forlag (149 sider)

Eide, Gunnar og Rolf Rohde (2009): Sammen så det hjelper. Metoder i samtaler med barn, ungdom og familier. Dagbokforlaget. (side 35-127 og side 147-191.

Gamst, Kari, Trøften (2011): Profesjonelle Barnesamtaler: å ta barn på alvor. Oslo: Universitetsforlaget. (300 s)

Hill, M. 1997. Research Review. Participatory research with children. In: Child and Family social Work 1997, 2, pp 171-183. (10 s.)

Ruud, Anne Kirsti (2011): «Hvorfor spurte ingen meg?» Gyldendal Akademiske (210 s)

Seikkula, J. 2012. Åpne samtaler. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. (nettverksarbeid)

HMBV5002 Masteroppgave i barnevern - Ressursliste metode

Fagansvarlig: Randi Juul og Lena Augusta Ulfseth

Bratberg, Ø. (2014). Tekstanalyse for samfunnsvitere. Cappelen Damm Akademisk

Braun, V., & Clarke, V. (2013). Successful qualitative research: a practical guide for beginners. London: Sage.

Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3:2, 77-101

Dalen, M. (2011). *Intervju som forskningsmetode – en kvalitativ tilnærming*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget.

DePoy, E. & Gitlin, L.N. (2011). *Introduction to Research. Understanding and Applying Multiple Strategies*. 4th ed. Missouri: Mosby

Everett, E. L. og Furseth, I. (2004): *Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre*. Oslo: Universitetsforlaget

Granskär, M. og Höglund-Nielsen, B. (red.) (2012). *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Lund: Studentlitteratur, 2. utgave.

Gubrium J. F. & Holstein, J. A. (1997): *The new language of qualitative methods*. New York: Oxford University Press.

Hsieh, H.-F. & Shannon, S.E. (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, 15: 1277. DOI: 10.1177/1049732305276687

Holstein, J. A. & Gubrium, J. F. (1995). *The active interview. Qualitative Research Methods*. Volume 37, Sage Publications, Thousand Oaks London, New Delhi.

Johannessen, A, P.a. Tufte og L. Christoffersen (2011). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Abstract forlag.

Kampmann, J. Rasmussen, K. & Warming, H. 2017. *Interview med børn*. København: Hans Reitzels Forlag.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo: Gyldendal akademisk

Kvale, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo: Gyldendal akademisk
Lund, H. & Røgind, H. 2016. *Statistik i ord. En introduksjon til statistiske metoder*.
København. Munksgaard. 2. utgave.

Malterud, K. (2012). Systematic text condensation: A strategy for qualitative analysis. *Scandinavian Journal of Public Health*, 40:795-805.

Malterud, K. (2011). *Kvalitative metoder i medisinsk forskning. En innføring*. 3.utg. Oslo: Universitetsforlaget

Malterud, K. (2012). *Fokusgrupper som forskningsmetode for medisin og helsefag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Malterud, K. (2001). The art and science of clinical knowledge: evidence beyond measures and numbers. *The lancet*, 358(4), 397-400.

Miles, M.B. & A. M. Huberman (1994). An Expanded Sourcebook. Qualitative Data Analysis. London, New Dehli: SAGE Publications

Nayar, S. & Stanley, M. (2015). *Qualitative Research Methodologies for Occupational Science and Therapy*. Oxon: Routledge

Neumann, C. B. + Neumann, I. B (2012). Forskeren i forskningsprosessen. En metodebok om situering. Cappelen Damm Akademisk

Nilssen, V. (2014). Analyse i kvalitative studier. Den skrivende forskeren. Oslo: Universitetsforlaget

Patton, Michael Quinn, (2002). Qualitative Research & Evaluation Methods. 3 Edition. London, New Dehli: SAGE Publications

Repstad, P. (2007), Mellom nærhet og distanse. Kvalitative metoder i samfunnsfag. Oslo: Universitetsforlaget.

Ringdal, Kristen, (2013). Enhet og Mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode, 3. utgave. Bergen: Fagbokforlaget

Ryen, A. (2002). *Det kvalitative intervjuet. Fra vitenskapsteori til feltarbeid.* Bergen: Fagbokforlaget. (pensum på Master i barnevern)

Sohlberg, Peter & Britt-Marie, 2011. Kunnskapens former. Vetenskapsteori och forskningsmetod. Malmö: Liber AB

Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode.* 4.utg. Bergen: Fagbokforlaget

Tjora, A. (2012). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis.* 2.utg. Oslo: Gyldendal akademisk

---

**SARB3506 FUNKSJONSHEMMING, TEORI, SOSIALPOLITIKK OG
HVERDAGSLIV I (7.5 SP)**

**SARB3507 FUNKSJONSHEMMING, TEORI, SOSIALPOLITIKK OG
HVERDAGSLIV II (15 SP)**

Faglig ansvarlig: professor Marianne Hedlund; marianne.hedlund@ntnu.no

Se pensum for FUH3002, 1. semester.

Studenter som tar emnet SARB3507, 15 studiepoeng skal i tillegg til pensum i SARB3506 legge opp et selvvalgt pensum på ca. 250 sider.

SARB3517 Sosialpolitikk, organisering og konsekvenser for sosialt arbeids praksis (15 sp)

Fagansvarlig: Geir Hyrve; geir.hyrve@ntnu.no

Bay, Ann-Helén, Hagelund, Anniken & Hatland, Aksel (Red.). 2015. *For mange på trygd. Velferdspolitiske spenninger*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

*Benington, John & Moore, Mark H. 2011. *Public value : theory and practice*. Palgrave Macmillan. Kap. 2.

Bolman, Lee. G., & Deal, Terrence. E. 2014. *Nytt perspektiv på organisasjon og ledelse: struktur, sosiale relasjoner, politikk og symboler* (5. utg. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,12,18, 20.

*Brochmann, Gro & Grødem, Anne Skevik. 2017. Den norske modellens møte med innvandring – et regime i endring. Stamsø (Red.) *Velferdsstaten i endring. Om norsk helse- og sosialpolitikk*. 3. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Djuve, Anne Britt & Kavli, Hanne C. 2015. Facilitating User Involvement in Activation Programmes: When Carers and Clerks Meet Pawns and Queens. *Journal of Social Policy*, 44(2):235-254.

Fossestøl, Knut; Breit, Eric & Borg, Elin. 2016. Betingelser for sosialt arbeid. En case- og surveyanalyse fra fem storbyer og syv storbykontorer. AFI-rapport nr. 2. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus, AFI.

Friberg, Jon Horgen & Elgvin, Olav. 2016. Når velferdsstaten bryter tilliten ned: Somaliske innvandrere i møte med NAV. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 57(3): 257-284.

Grell, Pär, Ahmadi, Nader & Blom, Björn. 2016. "Sometimes it's really complicated!"—clients with complex needs on their encounters with specialised personal social service organisations in Sweden." *Nordic Social Work Research*, 6(3):188-200.

Heggen, Kåre, Jørgenssen, Tone & Rød, Per Arne. 2013. Det kommunale barnevernet: Faglege argument i møte med kommunalpolitikk. *Norges Barnevern*, 90(2): 84-98.

Heimonen, Ira Malmberg, Fossestøl, Knut, Rugkåsa, Marianne, Tøge, Anne Grete, Gyüre, Krisztina & Gubrium, Erika. 2016. Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier. Første underveisrapport. AFI-rapport nr. 11. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus, AFI.

Hesjedal, Elisabeth, Iversen, Anette Christine, Bye, Hege, H. & Hetland, Hilde. 2016. The use of multidisciplinary teams to support child welfare clients. *European Journal of Social Work*, 19(6), 841-855.

Karagöz, Eli M. Nielsen. 2010. Hvor lenge skal han bo på TEDD. Forståelse av bostedsløshet – kontra retten til en varig bolig, et hjem. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 7(1): 16-25.

*Klaudi Klausen, Kurt. 2011. Fra Public Administration over New PA til NPM - en fortolkningsramme for reformer. I Busch, Johnsen, Klaudi Klausen & Vanebo (Red.), *Modernisering av offentlig sektor*. 3. utg. Oslo: Universitetsforl. Kap 3.

Kroken, Randi & Madsen, Ole Jacob (Red.). 2016. *Forvaltning av makt og moral i velferdsstaten. Fra sosialt arbeid til «arbeid med deg selv»?* Oslo: Gyldendal Akademisk.

Lorenz, Walter. 2017. European policy developments and their impact on social work. *European Journal of Social Work*, 20(1):17-28.

Sundet, Rolf. 2015. Arbeid i ambulante team og familieenheter – funn fra en forskende kliniker. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 12(1): 39-49.

Tanum, Sofie & Krogstad, Anne. 2014. Fortellinger om livet uten arbeid. *Sosiologisk Tidsskrift*, 22(3): 249-275.

Topor, Alain, Ljungqvist & Strandberg, Eva. 2016. Living in poverty with severe mental illness coping with double trouble. *Nordic Social Work Research*, 6(3): 201-210.

Vabo, Signy I., & Vabø, Mia. 2014. *Velferdens organisering*. Oslo: Universitetsforlaget.
